

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව - 2014

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනිකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සහ 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ අංක 29 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණන මතය පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත්වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරි බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16

- i. දේපල පිරිසත හා උපකරණ ගිණුම්ගත කිරීමේදී ඒවායේ ඵලදායී ජීවිත කාලය අනුව තක්සේරු කොට ක්ෂය කිරීම හා ගිණුම්ගත කිරීම සිදු කළ යුතුවේ. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පිරිවැය රු.905,640,314 ක් වූ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ තුළ ලියා අඩුකළ අගය රු.5 බැගින් වූ පිරිවැය වටිනාකම රු.884,268,443 ක් වූ අයිතමයන් 7020 ක් හා ශුද්ධ අගය ශුන්‍ය වූ පිරිවැය රු.5,827,394 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් අයිතම 04 ක් විය. මෙම වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකිනම් අපහරණය කිරීමටත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි නම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර සාධාරණ අගය ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- ii. සංස්ථාව විසින් ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය සාවද්‍ය වන අතර ඒ අනුව වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණය නිවැරදි නොවුණි.
- iii. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.76,729,723 ක් වූ ඉඩම් වටිනාකම තුළ රු.4,000 කට වඩා අඩු වටිනාකම් ඇති, එකතු වටිනාකම රු.48,648 ක් වූ අයිතමයන් 33ක්ද ඇතුළත්වේ. ප්‍රමිතියට අනුව සංස්ථාවේ ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොමැති අතර අවසන් ගිණුම් තුළ දක්වා ඇති ඉඩම්වල සාධාරණ අගයයන් දැක්වීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 37

වැඩ තහනම් කළ නිලධාරියෙකු වෙත ඉදිරිපත් කර තිබූ චෝදනා වලින් නිලධාරියා නිවැරදිකරුවීම නිසා රු.1,957,174 ක් හිඟ වැටුප් ලෙස ගෙවීමට සිදුවී තිබුණද එම බැරකම් සඳහා වෙන්කිරීම් හෝ හෙළිදරව් කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදුකර නොතිබුණි. "වැඩ තහනමට ලක්ව සිටි නිලධාරියාගේ හිඟ වැටුප් ගෙවීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කොට ඇති අතර ඒ බව කමිකරු කොමසාරිස් වෙතද දන්වා යවා ඇත. එම නිසා ප්‍රතිපාදන සැලසීම අවශ්‍ය නොවේ" යනුවෙන් 2015 ජූලි 13 දින සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා මා වෙත දන්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 40

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් රාජ්‍ය ආයතන දෙකකට කුලියට දී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.15,042,601ක කුලී ආදායමක් උපයාගෙන තිබූ නමුත් මෙම ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම ආයෝජන වත්කම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) සාධාරණ ඉදිරිපත් කිරීමක් සඳහා හැකිතාක් දුරට වියදම් වර්ගීකරණය සිදු කළයුතු නමුත් එකතුව රු.3,443,573 ක් වූ වියදම් මිශ්‍ර වියදම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ස්කන්ධ භාග මුදල සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු. 964,283,581 ක් වුවද ඊට අනුරූපීව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ගිණුම අනුව සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු ස්කන්ධභාග මුදල රු. 1,056,375,539 ක් විය. මේ අනුව සංස්ථා ගිණුම හා දෙපාර්තමේන්තු ගිණුම අතර රු.92,091,958 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

මහනුවර, මොණරාගල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල සහ අම්පාර ගෘහ භාණ්ඩ ඒකකයට අදාළව පිළියෙල කරන ලද ශේෂ පිරික්සුම් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ඉකුත් වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.මිලියන 475 සිට රු. මිලියන 760 දක්වා සියයට 62 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ වෙළඳ ණයගැති ශේෂයෙන් රු. මිලියන 43 ක් වසරකට වැඩි කාලයක සිටද, රු. මිලියන 21 ක් වසර 2 ක් වසර 3 ක් අතර කාලයක සිටද, රු. මිලියන 12 ක් වසර 4 කට වැඩි කාලයක සිටද අය නොවී පැවතුණි.

(ආ) 2008 වර්ෂයේ සිට රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකින් අයවිය යුතු රු. 568,500 ක් හා 1983 වර්ෂයේ සිට පෞද්ගලික සමාගමකින් අය විය යුතු රු. 11,873,954 ක ණය ශේෂයන් බොල් ණය ලෙස කපාහැරීමට අපේක්ෂිත ශේෂයන් විය.

(ඇ) ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 04 කට අයත්වූ 2013 වර්ෂයේ සිට විවිධ ණයගැතියන්ගෙන් අයවිය යුතු රු.3,828,645 ක් වූ ණය ශේෂ තවදුරටත් අය නොවී පැවතුණි.

(ඈ) දැව හා දැවමය නිෂ්පාදිත සැපයුම්කරුවන්ට අවසාන ගෙවීම් කිරීමේදී ලබාදී ඇති අත්තිකාරම් මුදල් අඩුකර නොගැනීම හෝ භාණ්ඩ නොසැපයීම නිසා හෝ වසර 01 ක් වසර 05 ක් දක්වා වූ කාලයක සිට රු.3,692,862 ක මුදලක් අයවිය යුතු ව පැවතුණි.

(ඉ) පොදු තැන්පත් ශේෂය යටතේ ප්‍රාදේශික 4 කට අදාළව සංස්ථාවට අයවිය යුතු රු. 3,330,933 ක ශේෂයන් තවදුරටත් අය නොවී පැවතුණි.

- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව වෙත ලැබුණු රු.110,552 ක්වූ වෙක්පතක් අවලංගු වී තිබුණු අතර තව දුරටත් එම මුදල අය විය යුතුව පැවතුණි.
- (උ) පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් දැව සංස්ථාව විසින් ඉකුත් වසරේදී වැය කර තිබූ රු.1,860,952 ක මුදලක් මෙතෙක් අයවී නොතිබුණි.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට විවිධ ණයහිමියන් යටතේ දක්වා තිබූ රු.128,298,983 ක්වූ ණයහිමි ශේෂය සඳහා කාල විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබූ බැවින් ණයහිමි ශේෂයන්ගේ හිඟහිටි කාලසීමාව කොපමණද යන්න අනාවරණය නොවුණි.
- (එ) අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයෙහි විවිධ ණයහිමියන් යටතේ දක්වා තිබූ රු.52,155,675 ක්වූ ස්කන්ධභාග මුදල මෙතෙක් පියවා නොතිබුණි.
- (ඒ) එකතුව රු. 19,278,900 ක් වූ ලංසු තැන්පතු, බැඳුම්කර තැන්පතු සහ වන අපරාධ තැන්පතුවලට අදාළව තවදුරටත් වගකීමක් නොමැති තැන්පත් ප්‍රමාණය ගණනය කර ආදායමට බැර කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඔ) ගැන්ගේ නේල් ලබාගැනීමට සැපයුම්කරුවන් විසින් තබා ඇති වසර 2 ඉක්මවන ලද රු.2,855,000 ක්වූ තැන්පතු මුදල් නිරවුල් කර නොතිබුණි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තීන්ගේ භාර අරමුදල් පනත	පනත අනුව වැටුප්/ වේතන ගෙවනු ලබන මාසයට පසුව එළඹෙන ඊලඟ මාසය අවසන් වීමට පෙර දායක මුදල් අරමුදල වෙත ප්‍රේෂණය කළයුතු වුවද, නියමිත කාලසීමාව තුළ දායක මුදල් ප්‍රේෂණය නොකිරීමේ හේතුව මත රු. 95,714 ක මුදලක් දඩ වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය	
(i) ආයතන සංග්‍රහයේ I කොටස	වෘත්තීය සමිති කටයුතු සඳහා සංස්ථාවේ වාහන වෙන්කර දීමට ආයතන සංග්‍රහයේ විධි විධාන සලසා නොමැති වුවද, වෘත්තීය සංගමයකට 2013 වර්ෂයේ සිට වාහනයක් ලබාදී තිබුණි. එම වාහනය වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.87,120 ක මුදලක් ඉන්ධන සඳහා වැයකර තිබුණි.
(ii) ආයතන සංග්‍රහයේ I කොටසෙහි XXV පරිච්ඡේදයේ 4 වගන්තිය	ඉහත වෘත්තීය සංගමයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 1600 ඉක්මවන බැවින් එක් නිලධාරියෙකු වෘත්තීය සමිති කටයුතු සඳහා පූර්ණ කාලීනව නිදහස් කරවා ගැනීමට හැකියාව තිබියදීත්, එවැනි නිදහස් කරවා ගැනීමකින් තොරව වෘත්තීය සමිතියේ සභාපතිවරයා විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දින 275 ක් මෙම වාහනය වෘත්තීය සමිති කටයුතු සඳහා යොදවාගෙන තිබුණි.

(ඇ) 2009 මැයි 26 දිනැති අංක DMS/A/8/27 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛ අංක 39

බඳවා ගැනීම් පරිපාටියේ සඳහන්ව නොමැති සහ වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව වැටුප් වර්ධක අනුමත කර දැව සංස්ථා නිලධාරීන් 14 දෙනෙකුට රු.448,110 ක මුදලක් සහ තවත් නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුට රු.382,200 ක මුදලක් 2013 ජනවාරි සිට 2014 ජූනි දක්වා වැටුප් වර්ධක ලෙස ගෙවා තිබුණි.

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම මුදල් ආපසු අයකරගත යුතු බව දන්වා තිබුණු අතරම 2015 මාර්තු 26 දින පැවති අමාත්‍යාංශ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේදී මෙම මුදල් අයකරගත යුතු බවට තීරණය කර තිබුණි. එසේ වුවත් එම තීරණයට අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඈ) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ (i) 2.8.4 වගන්තිය

විශාල වටිනාකම් සහිත තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීමේදී ඒ පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුම ඇති බාහිර පුද්ගලයෙකු රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වයෙන් බාහිර ප්‍රසම්පාදන විෂයය සම්බන්ධයෙන් දැනුම ඇති අයෙකුගේ සිටිය යුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් එවැනි පුද්ගලයෙකු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සඳහා පත්කර නොතිබුණි.

(ii) 4.2.3 වගන්තිය

වගන්තිය අනුව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශය ලැබී සති 04ක කාලයක් තුළ භාණ්ඩ මිලදී ගතයුතු වුවද, PEZZALATO පටි ඉරුම් යන්ත්‍රයට අමතර කොටස් මිලදී ගැනීමේදී එයට පටහැනිව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තාව ලැබීමෙන් පසුව මාස 05 ක් සහ දින 24 ක කාලයක් ප්‍රමාද කර මෙම භාණ්ඩ මිලදී ගෙන තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය ආදායම් බදු ගණනය කිරීමට පෙර රු.402,222,441 ක ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම් බදු ගණනය කිරීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය රු.332,336,761 ක් වූයෙන්, ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.69,885,680 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද දායක මුදල පෙර වර්ෂයට වඩා රු. මිලියන 25කින් අඩු වීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

(අ) සංස්ථාවේ මූලික මෙහෙයුම් වලින් රු.1,453,450,911 ක ලාභයක් උපයා තිබූ අතර මෙය ඉකුත් වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ලාභය වූ රු.1,197,615,198 ක් හා සැසඳීමේදී රු.255,835,713 ක වැඩිවීමකි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු.427,222,441 ක් තුළ රු. 222,826,051 ක් වූ මෙහෙයුම් නොවන ආදායම් ඇතුළත් වූ අතර එය බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයෙන් සියයට 52ක් තරම් විශාල අගයක් ගෙන තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශුද්ධ ලාභයෙහි සියයට 11.74 ක වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

3.3 සංස්ථාවට එරෙහිව හෝ සංස්ථාව විසින් හෝ ආරම්භකර ඇති නෛතික සිද්ධි

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාවට එරෙහිව බාහිර පාර්ශවයන් විසින් කම්කරු විනිශ්චය සභා නඩු 04 ක්ද, මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ නඩු 02 ක්ද, දිසා අධිකරණ නඩු 07 ක්ද, මහාධිකරණ නඩු 02 ක්ද, අභියාචනාධිකරණ නඩු 03 ක් සහ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ නඩු 02 ක් ද ඇතුළුව නඩු 20 ක් ඉදිරිපත් වී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාව විසින් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය හමුවේ පවරන ලද එක් නඩුවක්ද විභාග වෙමින් තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ඉරු දැව අලෙවිය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, සංස්ථාව විසින් ඉරු දැව අලෙවියෙන් රු.මිලියන 337 ක ආදායමක් ඉපයීමට සැලසුම්කර තිබූ නමුත් තථ්‍ය අලෙවි ආදායම රු.මිලියන 156 ක් හෙවත් සැලසුම් ආදායමෙන් සියයට 46 ක් පමණක් විය. ඉරු දැව වෙළඳ පොළෙහි පවත්නා තරගකාරී මිල ගණන් සමඟ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට කටයුතු කළ නොහැකිවීමත්, වෙළඳ පොළ අධ්‍යයනයක් සිදුකර අලෙවිය වැඩිකර ගැනීමේ වෙළඳ උපක්‍රම අනුගමනය නොකිරීමත් මෙම තත්ත්වයට හේතු වී තිබුණි.

(ආ) ගෘහ භාණ්ඩ අංශයේ කාර්යසාධනය

(i) බුස්ස ඉරුම්හලෙහි රු. 6,190,950 ක් වැයකර 2013 මැයි මස ස්ථාපිත කර තිබුණු Finger Joint යන්ත්‍රයෙහි නිෂ්පාදිත ගෘහ භාණ්ඩ අලෙවියෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රු. 648,141 ක ලාභයක් පමණක් උපයාගෙන තිබුණි. යන්ත්‍රය ස්ථාපිත දින සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් දක්වා සැලකිය යුතු ලාභයක් ඉපයීමට අපොහොසත් වී තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කල්දෙමුල්ල ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන සංකීර්ණයෙන් රු.17,626,742 ක අලාභයක් ලබා තිබුණි. නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර නොගැනීම මෙම අලාභයට ප්‍රධාන හේතුව වී තිබුණි.

(ඇ) නිෂ්පාදන කටයුතු වල ප්‍රගතිය

සංස්ථාව විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන දැව හා දැවමය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයන්හි පසුගිය වර්ෂ කිහිපයකට අදාළ තත්ත්වයන් පහත දැක්වේ.

- (i) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ඉරු දැව නිෂ්පාදනයෙහි සියයට 42 ක අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) 2009 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා විදුලි සම්ප්‍රේෂණ කණු සහ සිල්පර නිෂ්පාදනයෙහි අඩු වීම පිළිවෙලින් සියයට 62.73 ක් සහ සියයට 76 ක් විය. 2010 වර්ෂයෙන් පසු සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා නිෂ්පාදනයෙහි අඛණ්ඩ පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන අංශය දිගින් දිගටම අලාභ ලබා තිබුණි. ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන පිරිවැය අධිකවීම හේතුවෙන් ගෘහ භාණ්ඩ මිල අධිකවීම නිසා අලෙවි ආදායම අඩුවීම අලාභ ලැබීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

4.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වැඩබිම්වල ගස් හෙලීම සඳහා සංස්ථාව සමග කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ගිවිසුම් ගතවූ අවස්ථාවේ සිට වැඩබිමෙහි වැඩ අවසන් වනතෙක් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් ගිවිසුම් ගත වටිනාකමෙන් සියයට 10 ක මුදලක් ඇපකරයක් මගින් සංස්ථාවට උකස්කර පවරා දීමට බැඳී සිටින නමුත්, එක් කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු විසින් කොන්ත්‍රාත් කිහිපයක් කරනු ලබන අවස්ථාවලදී එක් කොන්ත්‍රාත්කුවක් නිම වීමට ප්‍රථම එකම ඇපකරය වෙන් කොන්ත්‍රාත්කුවක් සඳහාද තබා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) පොළොන්නරුව කළු උල්පත් වැව වැඩබිමෙහි දැව සැපයීම 2013 ජූලි 05 දින සිට කෙටිවැඩ ගිවිසුම් මගින් පවරා දී තිබුණු අතර නියමිත කාල සීමාව තුළ වැඩ අවසන් කර නොතිබීම වෙනුවෙන් ප්‍රමාද දඩ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) පුත්තලම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය නවීකරණය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්කුව සඳහා පුවත්පත් දැන්වීමක් මගින් මිල ගණන් කැඳවන ලද බවට සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණු නමුත්, මේ සඳහා ආයතන භයක් (06) ක් විසින් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කළ බවට විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් කෙරුණි. එයින් තුන්වන පහළම මිල ඉදිරිපත් කළ ආයතනය තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටුවේ නිර්දේශයන් මත තෝරා ගෙන තිබුණි. මෙම කොන්ත්‍රාත්කුව නියමිත කාලය තුළ අවසන් නොකිරීම නිසා දින 153 ක් සඳහා ප්‍රමාද දඩ රු. 138,713 ක මුදලක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම කොන්ත්‍රාත්කුවේ මූලික ඇස්තමේන්තුවට අනුව පස් කියුබ් 623 ක් සැපයීමට ගිවිස ගෙන තිබුණද එයින් පස් කියුබ් 300 ක් සැපයීම වෙනුවෙන් රු.645,000 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. එසේ වුවත් පසුව පස් කියුබ් 1300 ක් සැපයීමට මූලික ඇස්තමේන්තුවද ඉක්මවා රු. 4,593,800 ක ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර ටෙන්ඩර් මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව පස් කියුබ් 513 ක් අතිරේකව සැපයීම වෙනුවෙන්ද රු.546,345 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

4.3 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත ගෙවීම් සිදු කිරීමේදී රඳවාගෙන ඇති මුදල් වෙනුවෙන්ද එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) ලෙස රු. 597,718 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) හිටපු සභාපතිවරයාගේ පරිහරණය සඳහා සංස්ථාව විසින් නිකුත් කර තිබුණු Laptop පරිගණකයක්, පරිගණක උපාංග, සැම්සන් ජංගම දුරකථනයක් (Samsung Mobile Phone Tabular) සහ දුරදක්නයක් සංස්ථාවට නැවත භාරදී නොතිබුණි.

4.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

සංස්ථාවේ නිලධාරීන් ඉදිරිපත් කර තිබුණු ඉදිරි වැඩසටහන් පරීක්ෂාවේදී අදාළ ඉදිරි වැඩ සටහන් ඉදිරිපත් කිරීම, අනුමත කිරීම හා වැඩසටහන්වලට අනුව රාජකාරියෙහි නිරතවීම යන කරුණු සම්බන්ධ පාලනය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවති බව අනාවරණය විය.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

සංස්ථාව විසින් 2013-2017 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබූ නමුත් 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයෙහි 5.1.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව සංයුක්ත සැලැස්ම කාලානුරූපීව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සංයුක්ත සැලැස්මෙහි සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් මූලික වශයෙන් වැඩසටහන් 17 ක් යටතේ වර්ග කර දක්වා තිබුණි. එහෙත් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඒ යටතේ කිසිදු ප්‍රාග්ධන වියදම් වැඩ සටහනක් පෙන්වා නොතිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් පිළියෙල කර තිබුණු අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙහි දක්වා තිබූ රු.286,440,500 ක්වූ ව්‍යාපෘතීන් සංයුක්ත සැලැස්මෙහි වූ රු. 423,000,000 ක්වූ ව්‍යාපෘතීන් සමග අනුකූල නොවිනි. ඒ අනුව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු, සංයුක්ත සැලැස්ම පාදක කරගනිමින් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

(ආ) සංස්ථාවේ සියළු අංශ එනම් මානව සම්පත්, තොරතුරු හා තාක්ෂණ, පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා පුහුණු යනාදී අංශ ආවරණය වනසේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.3 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබූ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මෙහි කඳන් අලෙවිය (කොන්ත්‍රාත්) සහ අයවැය ලේඛනයේ කඳන් අලෙවිය (කොන්ත්‍රාත්) අතර රු. 59,480,500 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

5.4 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්

1999 නොවැම්බර් 19 දිනැති රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය, 2000 මාර්තු 30 දිනැති බීඩ්/පීඊ වක්‍රලේඛ අංක 02/2000 දරන මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ වක්‍රලේඛය මගින් හා 2010 දෙසැම්බර් 14 දිනැති අංක පීඊඩී/55 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය මගින්ද පැහැදිලිව අවධාරණය කර ඇති පරිදි බාහිර විගණක විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන විගණන විමසුම් සම්බන්ධයෙන් විගණන කමිටු රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කළයුතු වුවද, 2014 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් පසුව පවත්වන ලද විගණන කමිටු රැස්වීම් න්‍යාය පත්‍රයට බාහිර විගණන වාර්තා/විගණන විමසුම් සාකච්ඡා කිරීම ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

5.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනය සංයුක්ත සැලැස්ම හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ආ) අයවැය සහ තථ්‍ය ආදායම් සහ වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

5.6 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

බංගලාදේශ වැපල්ටන් වාණිජ තුනී කිරීම් බිම් කට්ටියේ අනවසර ගස් හෙළීම් සිදුකිරීමට එරෙහිව කොන්ත්‍රාත්කරු සහ සංස්ථා නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් ගතයුතු ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා බව සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා 2013 ජූනි 28 දින දන්වා සිටියද 2015 මැයි 20 දින වන විටත් මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලනයේ අඩුපාඩු වරින් වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමුකරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුවේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ණයගැති පාලනය
- (ඇ) ණය හිමි පාලනය
- (ඈ) අයවැය
- (ඉ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ඊ) කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය
- (උ) සේවක මණ්ඩල පරිපාලනය
- (ඌ) ප්‍රසම්පාදනය